

Κείμενο 1

Η προσπάθεια του ανθρώπου να διακριθεί μέσα από τη μόδα

Ο άνθρωπος προσπαθεί με τη μόδα να διακριθεί, να ξεχωρίσει από τους άλλους εξομοιούμενος μαζί τους. Στον αιώνα μας έχουν καταρρεύσει πολλές δυναστείες αλλά στη ζωή μας κυριάρχησε ένας νέος δυνάστης, στις ιδιοτροπίες του οποίου υποτασσόμαστε αγόγγυστα όλοι. Πρόκειται για τη μόδα.[...]

Οι μεγάλοι δημιουργοί της μόδας, άριστοι γνώστες της ψυχολογίας, άρα και της ανθρώπινης ματαιοδοξίας, επιβάλλουν το ενιαίο σε μια συνεχή ανανέωση. Οπότε ο άνθρωπος, για να μην υστερήσει, για να μη φανεί καθυστερημένος, απεναντίας μάλιστα για να φανεί περισσότερο προοδευμένος, περισσότερο μοντέρνος και λιγότερο οπισθοδρομικός, αναγκάζεται να τρέχει πίσω από τη μόδα. Κάνει ό,τι του επιβάλλεται. Αλλοτριώνεται μέσα σ' αυτή τη γενική ομοιομορφία έχοντας δυστυχώς την ψευδαίσθηση ότι ξεχωρίζει, ότι διαφοροποιείται.

Αυτό έχει τόσο πολύ κυριαρχήσει στη ζωή μας, με αποτέλεσμα ο σημερινός άνθρωπος να καταντήσει μια διχασμένη προσωπικότητα. Ομοιοποιείται νομίζοντας ότι διαφοροποιείται. Ζητά την πρωτοτυπία στη μίμηση. Ζητά την ελευθερία στην υποταγή, αφού για εκούσια υποταγή πρόκειται, όταν άσκεφτα κανείς συμμορφώνεται σε υποδείξεις, που αλλοιώνουν τα εξωτερικά στοιχεία της εμφάνισής του - όχι πάντοτε προς το καλύτερο.

Και όλα αυτά έχουν δυσάρεστες συνέπειες σ' όλο το φάσμα της ζωής μας. Πρώτα - πρώτα η εκάστοτε μόδα δεν αφήνει πολλά περιθώρια προσωπικής επέμβασης σ' αυτό που η ίδια δημιουργεί. Έτσι, ο σύγχρονος άνθρωπος γίνεται αιχμάλωτος του βιομηχανοποιημένου γούστου, χάνοντας βαθμιαία την εκλεκτική του ικανότητα. Συνηθίζει να μιμείται οτιδήποτε καινούριο, για να μη φανεί καθυστερημένος. Επηρασμένος από τη μόδα χάνει σιγά σιγά την προσωπικότητά του, φτάνοντας τελικά, στο σημείο να μην είναι αυτός που θα 'θελε να είναι, αλλά αυτό που η μόδα θέλει να είναι.

Και πέρα από αυτό, αυτό που θεωρείται σήμερα σύγχρονο και μοντέρνο, μετά από λίγους μήνες θα θεωρείται ξεπερασμένο, κάτι που βρίσκεται πίσω από την εποχή του. Αυτό φέρνει δυσάρεστα αποτελέσματα στην οικονομική μας κατάσταση. Οι δημιουργοί της μόδας με το να αιχμαλωτίζουν τα γούστα μας αιχμαλωτίζουν ταυτόχρονα και το πορτοφόλι μας. Μας κάνουν απλά καταναλωτικά όντα. Όλη μας η δραστηριότητα εξαντλείται σε μια αγωνιώδη προσπάθεια εξεύρεσης χρημάτων, για ν' ανταποκριθούμε στις διαρκώς αυξανόμενες απαιτήσεις της μόδας. Αυτό όμως, εμποδίζει τον άνθρωπο να διαθέσει τον εαυτό του για κάτι ουσιαστικότερο, για κάτι πνευματικότερο, που θα του έδινε δυνατότητα ουσιαστικής διάκρισης.

Δυστυχώς οι περισσότεροι άνθρωποι του καιρού μας δεν ξέρουν τι θέλουν. Σπαταλούν χρόνο και δυνάμεις και θυσιάζουν την ψυχική τους υγεία στο βωμό παράλογων επιθυμιών. Έχει σ' αυτό κι η μόδα την ευθύνη της.

Διασκευή Σαράντος Ι. Καργάκος, Ιστορικός-Συγγραφέας

ΚΕΙΜΕΝΟ 2

Δυστυχισμένη και βίαιη η γενιά του Facebook

Οι ανήλικοι έχουν... διαγράψει από τη μνήμη τους τις έννοιες της αγάπης και της ηθικής ευθύνης και ζουν μέσω της εικονικής πραγματικότητας. Ο κίνδυνος της αυτοαπομόνωσης και κοινωνικής αποξένωσης απειλεί τους ανηλικούς που ασχολούνται συστηματικά με το Ιντερνέτ.

Σε αναζήτηση μιας αποτελεσματικής αντιμετώπισης ενός φαινομένου που απειλεί να διαταράξει την κοινωνικότητα και κατ' επέκταση τον ψυχισμό της νέας γενιάς των ανήλικων

χρηστών του Ιντερνέτ και κυρίως αυτών που «ζουν» μέσω των ιστοσελίδων κοινωνικής δικτύωσης, όπως το γνωστό Facebook, έχουν αποδουθεί τον τελευταίο καιρό Βρετανοί ειδικοί.

Αφορμή αποτέλεσαν τα ανησυχητικά στοιχεία που προέκυψαν από έρευνα για το πόσο μπορεί αυτή η ενασχόληση των ανήλικων χρηστών να επηρεάσει αρνητικά τον συναισθηματικό τους κόσμο. Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στην αναγκαιότητα διδασκαλίας «μαθημάτων» αγάπης στα παιδιά, τα οποία χρησιμοποιούν συστηματικά ιστοσελίδες κοινωνικής δικτύωσης, καθώς ένα σημαντικό ποσοστό τους φαίνεται να έχει... διαγράψει από τη μνήμη του τις έννοιες της αγάπης, της ηθικής ευθύνης και του καθήκοντος στους μαθητικούς και εν γένει κοινωνικούς κόλπους. Η έρευνα «κατηγορεί» ως αποκλειστικά υπεύθυνη τη νέα κουλτούρα που έχει καλλιεργηθεί στη βρετανική κοινωνία, δηλαδή τον ατομικισμό, την απληστία και τον άκρατο εγωισμό.

[...] Τα παιδιά είναι «χαμένα στο Ιντερνέτ» αντικοινωνικά με φίλους... διαδικτυακούς. Και αυτό συμβαίνει, γιατί η συστηματική και πολύωρη ενασχόληση των ανήλικων με το Ιντερνέτ και εν προκειμένω με τις συγκεκριμένες ιστοσελίδες, έχει αρνητική επίδραση, μεταξύ άλλων και στην κοινωνικότητά τους. Ο κίνδυνος της αυτοαπομόνωσης και κοινωνικής αποξένωσης είναι κάτι περισσότερο από ορατός, απειλώντας να διαταράξει ακόμη και την ψυχική τους ισορροπία, όσο εξακολουθούν να θεωρούν ως γνήσιους τους διαδικτυακούς φίλους. Η αίσθηση της διαδικτυακής φιλίας δεν είναι δυνατόν να συγκριθεί με αυτήν που προκαλεί η άμεση επικοινωνία και επαφή με έναν συμμαθητή, έναν φίλο της γειτονιάς, έναν «συμπαίκτη» στον αθλητικό σύλλογο.

Χαρακτηριστικό είναι ότι μόλις το 43% των παιδιών θεωρούν τους συνομήλικούς τους «καλοσυνάτους», το χαμηλότερο ποσοστό μεταξύ 29 κρατών, σύμφωνα με έκθεση των Ηνωμένων Εθνών. Εν αντιθέσει στην Ελβετία, το αντίστοιχο ποσοστό αγγίζει το 91%... Το 44% των παιδιών στη Βρετανία που χρησιμοποιεί το Ιντερνέτ, παραδέχεται ότι απέκτησε διαδικτυακούς φίλους, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό στη Γαλλία δεν υπερβαίνει το 32%. Η λύση, σύμφωνα με τους επιστημονικούς συντάκτες της έκθεσης, βρίσκεται στην παροχή έμφασης στα αισθήματα της αγάπης και του αμοιβαίου σεβασμού στον χώρο της εκπαίδευσης, της κοινωνικής, πολιτικής και της προσωπικής ζωής.

Ελαφρά διασκευασμένο άρθρο του Ανδρέα Κατσούλη, Έθνος on line, 07-02-2009

ΚΕΙΜΕΝΟ 3

Η τελευταία ελευθερία - Αντώνης Σαμαράκης

Οι πολίτες απαλλάσσονται αυτομάτως από το βάρος του εσωτερικού κόσμου...

Άρθρον 3^ο

1. – Το Κράτος δια του παρόντος Νόμου καθορίζει το περιεχόμενον του «εσωτερικού κόσμου» των πολιτών, επιφυλάσσον εις εαυτό το δικαίωμα, αν ήθελε παρουσιασθή ανάγκη σχετική προς την Μαζικήν Παραγωγήν, να καταργήση, συμπληρώση ή όπωσδήποτε τροποποιήση τα δια του παρόντος Νόμου οριζόμενα.

2. – Εις εκτέλεσιν των ανωτέρω, από της ισχύος του παρόντος Νόμου, οριζομένης δια σήμερον και ώραν 09.22 ακριβώς, εις τον «εσωτερικόν κόσμον» απάντων των πολιτών και καθ' άπαν το Κράτος κηρύσσεται κατάστασις Μαζικής Ευτυχίας.

Κατά συνέπειαν, από τις 09.22 ακριβώς ώρας της σήμερον πάντες οι πολίται αυτομάτως και φυσιολογικώς καθίστανται ευτυχείς, αποκλειόμενης οιασδήποτε παρεκκλίσεως εκ της ως ανωτέρω καταστάσεως του «εσωτερικού κόσμου» αυτών. ...

Με μια μικρή κίνηση του δεξιού του χεριού, ο Μαζικός Υπεύθυνος έκανε στη στιγμή να πάψουν και τα χειροκροτήματα και το Εμβατήριο του Μαζικού Ενθουσιασμού. –

Ήμουν βέβαιος... ήμουν απόλυτα βέβαιος για το Μαζικό ενθουσιασμό που θα προκαλούσε σε σας... και στους 3307 υπαλλήλους του Υπουργείου Μαζικής Πρωτοβουλίας, και στους 3307

χωρίς καμία εξαίρεση, ο Νόμος 11.113.303... ο καταπληκτικός, ο μεγαλειώδης Νόμος 11.113.307... ο Νόμος αυτός που ανοίγει καινούργιες ασύλληπτες προοπτικές στη Μαζική Παραγωγή του Κράτους μας και συνεπώς στη Μαζική Ζωή.

Με το νόμο 11.113.303, το Κράτος έρχεται και παίρνει επάνω του το βάρος του «εσωτερικού κόσμου» των πολιτών... Οι πολίτες απαλλάσσονται αυτομάτως από το βάρος του εσωτερικού κόσμου...Ο «εσωτερικός κόσμος» των πολιτών ρεγουλάρεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου...Τι καταπληκτική, τι μεγαλειώδης απλοποίηση!...

Να, είναι ακριβώς 9.22...Η μεγάλη στιγμή έφτασε... Ο νόμος 11.113.303 άρχισε τη στιγμή αυτήν να ισχύει... Από τη στιγμή αυτήν ο «εσωτερικός κόσμος» των πολιτών είναι υπόθεση του Κράτους, αποκλειστικά του Κράτους!

Προς τι όλα αυτά τα συναισθήματα που ανακόπτουν την ορμή μας για τη Μαζική Παραγωγή;

Προς τι όλες αυτές οι φροντίδες και οι έγνοιες για τον «εσωτερικό κόσμο»;

Ας τον αφήσουμε λοιπόν τον περιβόητο αυτόν «εσωτερικό κόσμο» στα χέρια, στα σιδερένια χέρια του Κράτους... ακριβώς όπως έχουμε αφήσει στα χέρια του Κράτους και τη Μαζική Παραγωγή... το μεγάλο, το υψηλό, το μοναδικό Ιδεώδες της Μαζικής Ζωής μας: τη Μαζική Παραγωγή.

Η ώρα είναι 9.25... Τρία λεπτά που άρχισε να ισχύει ο Νόμος 11.113.303... Τρία λεπτά που αυτομάτως απλώθηκε σ' όλο το Κράτος μας η Μαζική Ευτυχία... στον «εσωτερικό κόσμο» όλων των πολιτών απλώθηκε αυτομάτως η Ευτυχία...

Ο τύπος του νέου πολίτη δημιουργήθηκε σήμερα... έτσι φτάσαμε σε πλήρη ενότητα... σε τέλειο συντονισμό στον τομέα της Μαζικής Παραγωγής... Δημιουργήθηκε ο τύπος του νέου πολίτη!

Όλοι μας γνωρίζουμε πως το άλφα και το ωμέγα στη Μαζική Παραγωγή είναι η τυποποίηση των προϊόντων...Έχουμε τώρα τυποποιημένη και την Ευτυχία... τη Μαζική Ευτυχία... και θα καλπάζουμε όλοι μαζί στην καταπληκτική, τη μεγαλειώδη εξόρμηση για τη Μαζική Παραγωγή...»

«Η τελευταία ελευθερία», από το βιβλίο «Αρνούμαι» του Αντώνη Σαμαράκη

ΘΕΜΑΤΑ

Θέμα Α

A1. Να παρουσιάσετε περιληπτικά τις συνέπειες που επέρχονται σύμφωνα με τον συγγραφέα του **Κειμένου 1** από την υποταγή του ατόμου στη μόδα. (70 – 80 λέξεις)

Μονάδες 20

Θέμα Β

B1. Να γράψετε στο τετράδιό σας δίπλα στον αριθμό της Στήλης Α το γράμμα από τη Στήλη Β που αντιστοιχεί στην ορθή απάντηση με βάση το περιεχόμενο των αντίστοιχων κειμένων (χωρίς αναφορά σε χωρία των κειμένων):

Στήλη Α	Στήλη Β
1. Στην δεύτερη παράγραφο του Κειμένου 1 υποστηρίζεται ότι	α. Οι μεγάλοι οίκοι μόδας προτείνουν το «ενιαίο» στο «όνομα» της ανανέωσης. β. Ο άνθρωπος επιθυμεί να ακολουθεί τη μόδα για να θεωρείται μοντέρνος. γ. Ο άνθρωπος ακολουθώντας τη μόδα έχει την αυταπάτη ότι ξεχωρίζει.

<p>2.Στην τέταρτη και πέμπτη παράγραφο του Κειμένου 1 υποστηρίζεται ότι</p>	<p>α. Η εμμονική προσπάθεια εξεύρεσης χρημάτων αναστέλλει την δυνατότητα καλλιέργειας του πνεύματος.</p> <p>β. Ο εναρμονισμός με τις επιταγές της μόδας δεν εμποδίζει την έκφραση της ατομικότητας.</p> <p>γ. Η εκάστοτε μόδα δεν επηρεάζει την επιλεκτική ικανότητα των ατόμων.</p>
<p>3.Στην πρώτη παράγραφο του Κειμένου 2 υποστηρίζεται ότι</p>	<p>α. Η συστηματική ενασχόληση των ανηλίκων με το ίντερνετ εγκυμονεί τον κίνδυνο περιθωριοποίησης.</p> <p>β. Οι ενήλικες έχουν διαγράψει από τη μνήμη τους τις έννοιες της αγάπης και της ηθικής ευθύνης</p> <p>γ. Οι ανήλικοι βιώνουν τις συνθήκες της πραγματικής ζωής στο διαδίκτυο.</p>
<p>4.Στη τέταρτη παράγραφο του Κειμένου 2 ο συγγραφέας υποστηρίζει ότι</p>	<p>α. Οι ανήλικοι είναι πιθανό να θεωρούν γνήσιους τους διαδικτυακούς τους φίλους</p> <p>β. Η πολύωρη ενασχόληση των ανηλίκων με το ίντερνετ επηρεάζει μόνο την κοινωνικότητά τους.</p> <p>γ. Η αίσθηση της διαδικτυακής φιλίας θα μπορούσε να συγκριθεί με αυτήν που προκαλεί η άμεση επικοινωνία και επαφή με έναν συμμαθητή.</p>
<p>5. Στο Κείμενο 2 συγγραφέας προτείνει ως λύση</p>	<p>α. Την καλλιέργεια της αγάπης και του αλληλοσεβασμού στον χώρο της εκπαίδευσης.</p> <p>β. Την έμμετρη χρήση του διαδικτύου.</p> <p>γ. Την επιδίωξη διαπροσωπικής κοινωνικής επαφής.</p>

Μονάδες 15

B2. α. Ποια νομίζετε ότι είναι η πρόθεση του συγγραφέα στην δεύτερη παράγραφο του Κειμένου 1; Πως ο τρόπος με τον οποίο επέλεξε να την αναπτύξει υπηρετεί την πρόθεση αυτή;

Μονάδες 5

β. Στο **Κείμενο 1** αναγράφεται: «Οι δημιουργοί της μόδας με το να αιχμαλωτίζουν τα γούστα μας αιχμαλωτίζουν ταυτόχρονα και το πορτοφόλι μας». Ο συγγραφέας στην περίοδο αυτή επιλέγει τη μεταφορική λειτουργία της γλώσσας. Να τη μετατρέψετε σε κυριολεκτική κάνοντας παράλληλα το ύφος απρόσωπο. Να καταγράψετε τις αλλαγές που παρατηρείτε από την αλλαγή στο επικοινωνιακό αποτέλεσμα.

Μονάδες 5

B3. Στο **Κείμενο 2** ο συγγραφέας αξιοποιεί δεδομένα ερευνών. Να παρουσιάσετε δύο λόγους για τους οποίους προβαίνει σε αυτή την επιλογή.

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ Γ

Γ. Αξιοποιώντας τρεις κειμενικούς δείκτες να παρουσιάσετε τη «Μαζική Ευτυχία» για την οποία μιλά ο «Μαζικός Υπεύθυνος» στο **Κείμενο 3**. Θεωρείται ότι το περιεχόμενο του διηγήματος είναι επίκαιρο; (150 – 200 λέξεις)

Μονάδες 15

ΘΕΜΑ Δ

Δ. Με αφόρμηση τα Κείμενα 1 και 2 αποφασίζετε να καταθέσετε την προσωπική σας εμπειρία στο ιστολόγιο του σχολείου σας σχετικά με:

α. τα φαινόμενα που υποδεικνύουν την υποταγή των νέων στις επιταγές της μόδας.

β. τη θέση που καταλαμβάνει η μόδα και τις επιδράσεις της στην προσωπική σας ζωή.

(350-400 λέξεις).

Μονάδες 30

Σας ευχόμαστε ειδικά!!!